

Sygn. akt VI U 829/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 sierpnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Ewa Milczarek

po rozpoznaniu w dniu 11 sierpnia 2021 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

odwołania: J. W.

od decyzji Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w B.

z dnia 9 kwietnia 2021 r., znak: (...)

w sprawie: J. W.

przeciwko: Dyrektorowi Wojskowego Biura Emerytalnego w B.

o wysokość emerytury

1) oddala odwołanie,

2) zasądza od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

SSO Ewa Milczarek

Sygn. akt VI U 829/21

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w B. na podstawie art. 40 i 48 ust. z ustawy z dnia 10.12.1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004r., nr 8, poz. 66 ze zm.) określił J. W. zwrot nadpłaconych zaliczek w wysokości 0,01 zł z tytułu rocznego rozliczenia emerytalnego w związku z osiągniętym w 2020r. przychodem oraz wysokość zmniejszenia świadczenia w kwocie 12 310,31 zł..

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony domagając się jej uchylecia, podnosząc w uzasadnieniu, iż brak jest podstaw prawnych do dokonywania wskazanych w decyzji potrąceń. Wskazał przy tym, że jeżeli obywatel polski z tytułu służby w (...) osiąga jakiegokolwiek wynagrodzenie, to nie stanowi ono dochodu w rozumieniu prawa podatkowego i tym samym, nie może być traktowane jako kategoria przychodu w rozumieniu prawa ubezpieczeń społecznych. Ponadto skarżący powołał się na art.13 pkt.1 lit.b umowy między rządem RP a Dowództwem (...)w Europie zgodnie z którym personel cywilny jest zwolniony od podatków od wynagrodzeń i dodatków wypłacanych jemu bezpośrednio przez (...) oraz składek na ubezpieczenie społeczne i emerytalne, które są pobierane od pensji i wynagrodzenia. Zdaniem skarżącego przychody z tego tytułu nie mieszczą się w dyspozycji art.40 ust.1 ustawy z dnia 10.12.1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podnosząc, iż ubezpieczony pisemnie oświadczył, że od roku 2020 osiąga przychód z tytułu łączącej go z (...) umowy zatrudnienia.

Organ rentowy powołując się na brzmienie art. 40a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy oraz ich rodzin, wskazał, że przepisy ust. 1 i 2 - stosuje się również do emerytów osiągających przychód z tytułu działalności wykonywanej zagranicą.

Organ rentowy wskazał, że ogólną przesłanką brania pod uwagę przychodów, które wpływają na zawieszenie lub zmniejszenie emerytury/renty jest wykonywanie działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczeń - emerytalnego i rentowych. Istotne jest zatem nie to, czy dany świadczeniobiorca podlega obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniom społecznym, lecz fakt, że przychody uzyskiwane są z działalności objętej obowiązkiem ubezpieczenia a przychód świadczeniobiorcy osiągany za granicą z tytułu działalności wymienionej w art. 104 ust. 1-2 wpływa na zawieszenie lub zmniejszenie emerytury bądź renty (art. 104 ust. 3)."

Organ rentowy powołał się na stanowisko jakie w tej kwestii zajął Dyrektor Departamentu Spraw Socjalnych Ministerstwa Obrony Narodowej, który w swoim piśmie z dnia 29.02.2012 r., nr 1765/DSS wskazał, że „Za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego uważa się stosownie do art. 104 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zatrudnienie, służbę lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie pozarolniczej działalności. Przepisy cytowanego art. 104 ust. 2 stosuje się również do emerytów i rencistów osiągających przychód z tytułu działalności wykonywanej za granicą. Nie ma znaczenia fakt nieopłacenia składek na ubezpieczenie społeczne w Polsce od wykonywanej za granicą działalności. Istotnym jest wykonywanie za granicą takiej działalności, która w Polsce podlegałaby ubezpieczeniu społecznemu.”

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Odwołujący się – J. W., będąc od 1.08.2014 r. „emerytem wojskowym” został zatrudniony od 1.01.2014 r. w (...) Centrum (...) w B. ((...) F. (...) C.) w pełnym wymiarze czasu pracy. Kontrakt ustalał wysokość jego wynagrodzenia, którego nie ujawniał ubezpieczony organowi rentowemu. W decyzji emerytalnej zawarte było pouczenie o obowiązku zawiadomienia właściwego organu emerytalnego o podjęciu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej albo pozarolniczej działalności gospodarczej oraz o wysokości osiąganego wynagrodzenia lub dochodu oraz o każdorazowej podwyżce wysokości wynagrodzenia lub dochodu i innych okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczenia albo ograniczenie jego wysokości. W pouczeniu zawarta była również informacja, że osiągnięcie przychodu w wysokości przekraczającej 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, nie wyższej jednak niż 130% tej kwoty, świadczenie ulega zmniejszeniu o kwotę przekroczenia, nie większą jednak niż kwota maksymalnego zmniejszenia obowiązująca w dniu 31 grudnia 1998r. Odwołujący dopiero dnia 25.08.2015 r. złożył oświadczenie, że od 2014 r. osiąga przychód z tytułu umowy zawartej z (...) w kwocie przekraczającej 130% przeciętnego wynagrodzenia. W oświadczeniu z dnia 3.01.2021 r. o rocznym rozliczeniu emerytury za rok 2020 ubezpieczony wskazał, że za rok 2020 nie uzyskał przychodów z tytułu zatrudnienia o jakim mowa w art.40 ust.1 ustawy z dnia 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin. Podobne oświadczenie złożył ubezpieczony w odniesieniu do roku 2021.

- **dowód** : decyzja emerytalna i dokumenty w aktach rentowych, oświadczenia z dnia 25.06.2015 r. i z dnia 3.01.2021 r. w aktach rentowych.

Zaskarżoną decyzją Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w B. na podstawie art. 40 i 48 ust. z ustawy z dnia 10.12.1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004r., nr 8, poz. 66 ze zm.) określił J. W. zwrot nadpłaconych zaliczek w wysokości 0,01 zł z tytułu rocznego rozliczenia emerytalnego w związku z osiągniętym w 2020r. przychodem oraz wysokość zmniejszenia świadczenia w kwocie 12 310,31 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stan faktyczny w sprawie był w zasadzie bezsporny między stronami i został ustalony na podstawie dokumentów w aktach rentowych ubezpieczonego, których prawdziwości strony nie kwestionowały.

Strony toczyły spór co do możliwości zastosowania w niniejszym przypadku do przychodu osiąganego przez ubezpieczonego z tytułu zatrudnienia w (...) Centrum (...) w B. ((...) F. (...) C.) w 2020 r. przepisów ustawy emerytalnej poprzez odesłanie zawarte w art.40 ust.1,2 i 3 ustawy z dnia 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin.

Zgodnie z art.40 ust 1, 2 i 3 ustawy z dnia 10.12.1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin - W razie osiągania przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, emerytura lub renta inwalidzka ulega zmniejszeniu na zasadach określonych w przepisach art. 104 ust. 1a-6, ust. 8 pkt 1 i 2 oraz ust. 9 i 10 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie więcej jednak niż o 25% wysokości tej emerytury lub renty inwalidzkiej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.(ust. 1)

Ust 2. Przepisy art. 104 ust. 8 pkt 2 ustawy, o której mowa w ust. 1, stosuje się również do renty inwalidzkiej III grupy.

Ust 3. W razie osiągania przychodu, określonego w ust. 1, w kwocie przekraczającej 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, kwota emerytury lub renty inwalidzkiej ulega zmniejszeniu o 25% jej wysokości.

Zgodnie z treścią przepisu art. 104 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku nr 153, poz., 1227): Prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu, na zasadach określonych w ust. 3-8 oraz w art. 105, w razie osiągania przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 2 oraz z tytułu służby wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6.

1a. Dla emerytów i rencistów prowadzących pozarolniczą działalność za przychód, o którym mowa w ust. 1, przyjmuje się przychód stanowiący podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych.

2. Za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 1, uważa się zatrudnienie, służbę lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie pozarolniczej działalności, z uwzględnieniem ust.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do emerytów i rencistów osiągających przychód z tytułu działalności wykonywanej za granicą.

Takie rozwiązanie prawne, jak zawarte w art. 104 ust 3 ustawy emerytalnej funkcjonowało już w art. 65 ustawy z 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 3, poz. 6 ze zm.). Przepisy wykonawcze do tej ustawy przewidywały zawieszenie prawa do emerytury w przypadku pobytu emeryta za granicą, jeśli osiągał tam zarobki lub dochody (§ 1, § 9, § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z 9 stycznia 1969 r. w sprawie niezawieszania prawa do emerytury lub renty, Dz.U. Nr 3, poz. 16); odnosiło się ono również do emerytur górniczych (§ 10 rozporządzenia Rady Ministrów z 2 kwietnia 1977 r. w sprawie zawieszania prawa do emerytury lub renty, Dz.U. Nr 11, poz. 46 ze zm. w związku z art. 10 ust. 3 ustawy z 28 maja 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin, Dz.U. z 1968 r. Nr 3, poz. 19 ze zm.). Już wówczas nie miało znaczenia, czy zatrudnienie lub działalność za granicą były objęte ubezpieczeniem społecznym w Polsce oraz to, czy zarobki lub dochód z tytułu zatrudnienia za granicą podlegały opodatkowaniu w Polsce. Bezspornym jest, iż odwołujący jest zatrudniony od 1.01.2014 r. w (...) w B. ((...) F. (...) C.) w pełnym wymiarze czasu pracy. Warunki zatrudnienia na zajmowanym przez niego stanowisku regulowała początkowo umowa z dnia 17.09.2014 r. zawarta między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a (...)w Europie dotycząca stacjonowania, statusu prawnego i wsparcia (...) (...), elementu podporządkowania grupie systemów łączności i informatyki (...) ((...)) dyslokowanego w RP a następnie umowa między Rządem

Rzeczypospolitej Polskiej a (...) w Europie uzupełniająca Protokół dotyczący statusu międzynarodowych dowództw wojskowych ustanowionych na podstawie Traktatu (...) podpisana w W. dnia 9 lipca 2016r..

Należy zauważyć, iż ogólną przesłanką brania pod uwagę przychodów, które wpływają na zawieszenie lub zmniejszenie emerytury/renty jest wykonywanie działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczeń - emerytalnego i rentowych. Istotne jest zatem nie to, czy dany świadczeniobiorca podlega obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniom społecznym, lecz fakt, że przychody uzyskiwane są z działalności objętej obowiązkiem ubezpieczenia a przychód świadczeniobiorcy osiągnięty za granicą z tytułu działalności wymienionej w art. 104 ust. 1-2 wpływa na zawieszenie lub zmniejszenie emerytury bądź renty (art. 104 ust. 3).

W przypadku, gdy emeryt lub rencista osiąga przychód za granicą w państwie, z którym Polskę łączy umowa międzynarodowa w dziedzinie ubezpieczeń społecznych (tzw. państwie umownym tj. w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Islandii, Norwegii, Liechtensteinie, Szwajcarii, USA, Kanadzie, Australii, Korei Płd., Macedonii, Chorwacji, Serbii, Czarnogórze, Bośni i Hercegowinie) - przy rozliczaniu emerytury lub renty przyjmuje się przychód w wysokości faktycznie osiągniętej, udokumentowanej zaświadczeniem pracodawcy lub innego podmiotu, właściwego w myśl ustawodawstwa państwa, w którym osiągnięty jest ten przychód.

W przypadku USA jest to obowiązująca od dnia 1 marca 2009 r. umowa o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, podpisana w Warszawie dnia 2 kwietnia 2008 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 46, poz. 374) oraz porozumienie administracyjne w sprawie stosowania Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, podpisane w Warszawie dnia 2 kwietnia 2008 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 46, poz. 376).

Przychodem, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. 2000 nr 14, poz. 176 z późn. zm.) są wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężna świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Świadczeniobiorca osiągający przychody jest zobowiązany do przedłożenia do Wojskowego Biura Emerytalnego dokumentu potwierdzającego faktycznie osiągnięty przychód. Dokument potwierdzający przychód powinien być wystawiony przez pracodawcę lub inny podmiot właściwy do jego wystawienia w myśl ustawodawstwa danego państwa i przedłożony w oryginale.

W przypadku braku możliwości przedłożenia stosownego dokumentu, zainteresowany przedkłada oświadczenie o wysokości osiągniętego przychodu, na podstawie którego wojskowy organ emerytalny dokonuje rocznego rozliczenia świadczenia.

Ubezpieczony, co jest niesporne w sprawie, złożył oświadczenie w organie rentowym, że od 2015 r. osiąga przychód z tytułu umowy zawartej z (...), który nie jest objęty obowiązkiem zapłaty podatku dochodowego i obowiązkiem ubezpieczenia społecznego (k.78 akt rentowych) a następnie w oświadczeniu z dnia 3.01.2021 r. o rocznym rozliczeniu emerytury za rok 2020 ubezpieczony wskazał, że za rok 2020 nie uzyskał przychodów z tytułu zatrudnienia o jakim mowa w art.40 ust.1 ustawy z dnia 10.12.1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin. Podobne oświadczenie złożył ubezpieczony w odniesieniu do roku 2021.

Kwestią kwalifikowania przychodu emeryta osiąganego za granicą i jego wpływu na wysokość pobieranego świadczenia emerytalnego zajmował się Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 13.09.2013 r. w sprawie I UK 76/13 (OSNP 2014 /6/88) w którym wypowiedział pogląd, że „Zarobek emeryta z tytułu zatrudnienia w Niemczech stanowi przychód z tytułu działalności wykonywanej za granicą, który wpływa na zawieszenie lub zmniejszenie jego emerytury w Polsce (art. 104 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,

jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.).W uzasadnieniu tego wyroku stwierdzono, że „art. 104 ust. 3 ustawy emerytalnej, który wcale nie wymaga, iżby przynosząca przychód działalność wykonywana za granicą podlegała ubezpieczeniom społecznym, obowiązkowym albo dobrowolnym w Polsce, podobnie nie ma znaczenia, czy przychód z tej działalności podlega podatkowi w Polsce. Regulacja dotycząca zawieszenia lub zmniejszenia emerytury ze względu na osiągnięcie przychodu ma samodzielne znaczenie na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych, a w tym przypadku w odniesieniu do prawa do emerytury. Świadczenie z ubezpieczenia społecznego, jakim jest emerytura, wynika z potrzeby ubezpieczenia ryzyka niemożności zarobkowania ze względu na mniejszą zdolność do pracy po osiągnięciu wieku emerytalnego. Świadczenie emerytalne w systemie powszechnych ubezpieczeń społecznych może być zawieszane albo zmniejszone, gdy emeryt osiąga dochody z określonej pracy lub działalności. Sąd Najwyższy wskazał ponadto, że takie rozwiązanie prawne, jak w art. 104 ust. 3 ustawy emerytalnej, nie stanowi żadnego novum w polskim systemie emerytalnym. Było przyjęte już w ustawie z 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 3, poz. 6 ze zm.) - art. 65. Już wówczas nie miało znaczenia, czy zatrudnienie lub działalność za granicą były objęte ubezpieczeniem społecznym w Polsce oraz to, czy zarobki lub dochód z tytułu zatrudnienia za granicą podlegały opodatkowaniu w Polsce”. Ponadto Sąd Najwyższy w tym orzeczeniu zwrócił uwagę na to, że aktualnie emeryt w przypadku wyjazdu za granicę nie traci prawa do wypłaty świadczenia (art. 132 ustawy emerytalnej), jednak nadal nie jest obojętne, czy za granicą osiąga przychód z tytułu działalności lub zatrudnienia. W odniesieniu do emerytów i rencistów osiągających przychód z tytułu działalności wykonywanej za granicą ustawa emerytalna nie wprowadza, jak zaznaczył Sąd Najwyższy, zastrzeżenia, że znaczenie ma tylko działalność podlegająca obowiązkowi ubezpieczenia społecznego w Polsce. Gdyby przyjąć takie zastrzeżenie, to regulacja z art. 104 ust. 3 ustawy emerytalnej byłaby w istocie bezprzedmiotowa, albowiem zatrudniony za granicą z reguły podlega ubezpieczeniu społecznemu w kraju, w którym pracuje, na zasadzie wyłączności ubezpieczenia społecznego kraju, w którym świadczy pracę. Na takiej zasadzie oparta jest koordynacja systemów ubezpieczenia w Unii Europejskiej. O ubezpieczeniu społecznym co do zasady decyduje prawo kraju zatrudnienia (art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, Dz.U. UE.L. 2004.166.1). Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że regulacji z art. 104 ust. 3 ustawy emerytalnej nie można zawęzić jednak tylko do dochodów z tytułu zarobkowania w krajach Unii Europejskiej, bo zgodnie z treścią art. 104 ust. 3 ustawy emerytalnej, przepisy ust. 1 i 2, czyli o zawieszeniu lub zmniejszeniu świadczenia mają zastosowanie do emerytów i rencistów osiągających wszelkie przychody z tytułu działalności wykonywanej za granicą. Podobne poglądy wyraził Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 5.01.2012 r. w sprawie III AUa 880/11 (LEX nr 1221178). Sąd ten uznał, że „Przychód osiągnięty przez emeryta lub rencistę z tytułu zatrudnienia wykonywanego za granicą, jest uwzględniany przy ocenie, czy zachodzą podstawy do zawieszenia lub zmniejszenia świadczenia bez względu na to, czy według ustawodawstwa państwa, w którym został uzyskany, świadczeniobiorca podlegałby ubezpieczeniu społecznemu”. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Apelacyjny podkreślił, że użyte w przepisie ustępu 1 art.104 ustawy emerytalnej sformułowanie „w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 2 oraz z tytułu służby wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6”, nie oznacza konieczności podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu omawianej działalności, a jedynie rodzaj działalności, co do zasady podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. Doprecyzowanie tego pojęcia zawarte jest w ustępie 2, stanowiącym, że za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 1, uważa się zatrudnienie, służbę lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie pozarolniczej działalności, z uwzględnieniem ust. 3, tzn. z uwzględnieniem osiągnięcia przychodu z tytułu działalności wykonywanej za granicą”. Także Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 23.05.2016 r. w sprawie III AUa 97/16 stwierdził, że zapisy umowy między rządem RP, a (...) w Europie (...) dotyczącej stacjonowania, statusu prawnego i wsparcia(...) (...) ((...)), elementu podporządkowania grupie systemów łączności i informatyki (...) dyslokowanego w RP podpisanej w (...) z dnia 17.09.2014 r. mają zastosowanie wyłącznie w kontekście stosunku prawnego łączącego ubezpieczonego z (...), nie ma i nie może mieć natomiast zastosowania co do stosunku, w jakim ubezpieczony, jako emeryt, funkcjonuje wobec państwa polskiego, a dokładniej: całego systemu ubezpieczeń społecznych.

Sąd Okręgowy podziela powyższe poglądy uznając, że mają one pełne zastosowanie w okolicznościach niniejszej sprawy.

Odnosząc się do zarzutu ubezpieczonego iż nie podlega on ustawodawstwu polskiemu w zakresie będącym przedmiotem oceny Sądu w niniejszej sprawie, Sąd Okręgowy wskazuje, że zgodnie z brzmieniem art.6.2 umowy z dnia 17.09.2014 r. między rządem RP a (...) S. w Europie dotyczącej stacjonowania, statusu prawnego i wsparcia (...) (...), elementu podporządkowania grupie systemów łączności i informatyki (...) ((...)) dyslokowanego w RP, personel (...) będzie zwolniony z jurysdykcji sądu pracy Państwa Przyjmującego oraz przepisów prawa pracy i rozporządzeń Państwa Przyjmującego, w tym obejmujących krajowe programy emerytalne, ubezpieczenia socjalne i ubezpieczenia zdrowotne. Personel (...) będzie zwolniony z podatków od wynagrodzeń i dodatków wypłacanych jemu bezpośrednio przez (...). Powyższe postanowienia mają zastosowanie niezależnie od narodowości.

Wyłączenie personelu cywilnego batalionu łączności spod jurysdykcji polskiego państwa zawarte w art. 6 ust. 2. cytowanej umowy pomiędzy Polskim Rządem a (...) rozumieć należy jako zwolnienie dochodów ubezpieczonego, stanowiących wynagrodzenie ze stosunku prawnego pomiędzy nim a (...), z obciążeń i danin publicznych, które – gdyby zastosowanie miały polskie przepisy- obciążałyby te dochody. A zatem ubezpieczonemu przysługuje jedynie zwolnienie przychodów z tytułu kontraktu z (...) od podatku dochodowego oraz oskładkowania tych przychodów. Postanowienia powyższe statuują zasadę autonomii, wyłączenia stosunku prawnego (umowy o pracę, kontraktu) pomiędzy personelem (...) a (...) spod wszelkich regulacji państwa polskiego w zakresie tego typu stosunków. Jest to zatem zwolnienie przedmiotowe, a nie podmiotowe. To nie osoby zatrudnione przez (...) zwolnione są spod jurysdykcji polskiej obejmującej „ubezpieczenia socjalne” – zwolnienie to bowiem dotyczy jedynie dochodów przez te osoby osiągniętych. Zresztą wprost taki właśnie sens wynika z ust. 5.1 Artykułu V Umowy pomiędzy RP a (...) dotycząca ustanowienia i wsparcia (...) S. Połączonych (...) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13.04.2005r., której rozwinięciem jest umowa z października 2014r.,

Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a (...) S. w Europie ((...)) dotyczącej stacjonowania, statusu prawnego i wsparcia (...) (...) ((...)) (...)), elementu podporządkowanego grupie systemów łączności i informatyki (...) ((...)) dyslokowanego w Rzeczypospolitej Polskiej, podpisana w (...) dnia 17 września 2014 r. została następnie zastąpiona umową między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a (...) S. w Europie uzupełniająca Protokół dotyczący statusu międzynarodowych dowództw wojskowych ustanowionych na podstawie Traktatu (...),

podpisaną w Warszawie dnia 9 lipca 2016.

W § 13 tej umowy w punkcie 1 litera b zawarto analogiczne do poprzedniego rozwiązanie. Przepis ten stanowi, że zgodnie z artykułem 7 ustęp 2 (...) oraz przepisami dotyczącymi personelu cywilnego (...), Międzynarodowi Pracownicy Cywilni (...) są zwolnieni z wszelkich podatków, jak również składek na polskie świadczenia społeczne i emerytalne, które są pobierane od pensji lub wynagrodzenia wypłacanego z tytułu świadczenia przez nich pracy w charakterze Międzynarodowych Pracowników Cywilnych (...).

Na powyższy przepis powoływał się odwołujący, kwestionując prawidłowość dokonanego przez organ rentowy rozliczenia rocznego za 2020r. w zaskarżonej decyzji.

Oceniając ten zarzut Sąd Okręgowy stwierdza, że nie zasługiwał on na uwzględnienie.

Umowa z 2016 r. między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a (...)w Europie nie formułowała jakiegoś innego uprawnienia dla ubezpieczonego w porównaniu z umową z 2014 r. i nie sposób uznać, żeby przywołany przez odwołującego przepis ustanawiać miał swoisty immunitet dla ubezpieczonego, wyłączający możliwość stosowania wobec niego jakichkolwiek przepisów krajowych z zakresu ubezpieczeń społecznych, w tym tych, które dotyczą pobieranego przez niego w ramach polskiego systemu zabezpieczenia społecznego, którego powód był i jest członkiem, świadczenia emerytalnego. Zapis umowy na który powołuje się odwołujący ma zastosowanie wyłącznie w kontekście stosunku prawnego łączącego ubezpieczonego z (...), nie ma i nie może mieć natomiast zastosowania co do stosunku,

w jakim powód, jako emeryt, funkcjonuje wobec państwa polskiego, a dokładniej: całego systemu ubezpieczeń społecznych.

W związku z tym ubezpieczony, jako polski emeryt, zobowiązany jest, osiągając przychód z innego niż emerytura tytułu, składać co rok organowi rentowemu oświadczenie w przedmiocie osiąganych dochodów, tak jak każdy inny emeryt wojskowy, który poza emeryturą osiąga jeszcze inny przychód. Ubezpieczony takiego obowiązku nie wykonywał, co jest niesporne w sprawie.

Abstrahując od powyższego, podkreślić należy, że inna interpretacja zapisu umownego powołanej wyżej umowy stałaby w sprzeczności z konstytucyjną zasadą równości obywateli wobec prawa (art. 32 Konstytucji) i zasadą równego traktowania wszystkich ubezpieczonych (art. 2a ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych).

Przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stoją bowiem na gruncie równego traktowania wszystkich ubezpieczonych, a zasada równego traktowania dotyczy w szczególności warunków objęcia systemem ubezpieczeń społecznych; obowiązku opłacania i obliczania wysokości składek na ubezpieczenie społeczne; obliczania wysokości świadczeń; okresu wypłaty świadczeń a także zachowania prawa do świadczeń (art. 2a ustawy systemowej). Ponadto przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych mają charakter norm bezwzględnie obowiązujących.

Sytuacja, w której - hipotetycznie - jakaś grupa osób o tej samej cesze relewantnej- tutaj emerytów wojskowych, zatrudnionych w strukturach (...) wyłączona zostałaby spod regulacji, która prowadzi do zawieszenie ich prawa do emerytury, przy ziszczeniu się określonych w ustawie okoliczności - naruszałaby interes publiczny poprzez łamanie zasady równego traktowania wszystkich ubezpieczonych, a tym samym godziłaby w konstytucyjną zasadę równości obywateli wobec prawa (art. 32 konstytucji).

W ocenie Sądu Okręgowego wynagrodzenie jakie ubezpieczony pobierał z tytułu pracy wykonywanej na rzecz (...) korzystało z uprawnień, o których stanowi artykuł 13 pkt 1 lit. b umowy z dnia 9 lipca 2016 r. Odwołujący z tytułu zawartej umowy nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu w Polsce. Powyższa kwestia nie ma jednak znaczenia dla rozpoznawanej sprawy, gdyż z treści postanowień powyższej umowy nie wynika, aby wynagrodzenie wypłacane ubezpieczonemu nie stanowiło przychodu, który winien być uwzględniany przy ustalaniu wysokości należnej mu emerytury wypłacanej przez pozwany organ rentowy. Skoro bowiem emerytura jest świadczeniem należnym osobie z uwagi na zakończenie aktywności zawodowej w związku z ryzykiem starości, to nieziszczenie się owego ryzyka (dalsza aktywność zawodowa i uzyskiwanie przychodów) powoduje, że ustawodawca władny był wprowadzić normy prawne, które ograniczały czy wstrzymywały wypłatę świadczeń emerytalnych.

Należy podzielić pogląd organu rentowego, iż umowa z dnia 9.07.2016 r. nie wyłączała możliwości stosowania wobec niego jakichkolwiek przepisów z zakresu ubezpieczeń społecznych, w tym tych, które dotyczą pobieranego przez niego w ramach polskiego systemu zabezpieczenia społecznego, którego był on i jest członkiem, świadczenia emerytalnego. Ten zapis umowy ma zastosowanie wyłącznie w kontekście stosunku prawnego łączącego ubezpieczonego z (...), nie ma i nie może mieć natomiast zastosowania co do stosunku, w jakim ubezpieczony, jako emeryt, funkcjonuje wobec państwa polskiego i jego systemu emerytalnego.

Ubezpieczony (polski emeryt) był zobowiązany, osiągając przychód z innego niż emerytura tytułu, składać co rok organowi rentowemu oświadczenie w przedmiocie osiąganych dochodów, tak jak każdy inny emeryt wojskowy, który poza emeryturą osiąga jeszcze inny przychód a organ rentowy zobowiązany był rozliczyć emeryturę ubezpieczonego w związku z osiągniętym przez niego w 2020 r. przychodem, co uczynił prawidłowo w zaskarżonej decyzji.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴ § 2 k.p.c. oddalił odwołanie, orzekając o kosztach zastępstwa prawnego na podstawie art.98 k.p.c. oraz przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSO Ewa Milczarek